

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Емилия Любомирова Сидерова

член на научното жури, утвърдено със Заповед № 102/22.02.2022 г. на
Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“

на дисертационния труд

на Малгожата Магдалена Църъйх

на тема

**„Правни и етични аспекти на правата на пациента
в Европейския съюз“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
в професионално направление 3.6. Право, по докторска програма
„Международно право и международни отношения“

Дисертационният труд на кандидата е посветен на актуална тема, свързана с правата на пациентите. Актуалността на изследването се определя от установените множество случаи на нарушаване на стандартите за медицинско обслужване от страна на здравните специалисти и медици. Това провокира автора да търси решения и нови механизми за защита на нарушените права на пациентите, като право на личен живот и неприкосновеност, право на информация за състоянието им, право на вземане на информирано решение за съгласие със съответното лечение.

Представените документи – дисертация, автореферат, три публикации, свързани с темата на дисертационния труд и доказателства за изпълнение на индивидуалния план за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка, съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредба № 12 на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата е коректно спазена.

Дисертационният труд е с обем от 272 страници, включва пет глави, от които въведение като първа глава с посочени задачи, цели и методология на изследването и изложение в останалите четири глави, заключение, списък с използвана литература и приложения.

Поставеният за научно изследване проблем – да се изследват системите на здравеопазване в страните-членки на Европейския съюз с оглед осигуряването и защитата на неотменимите права на пациентите, предопределя научната значимост на дисертационния труд и неговата полезност за усъвършенстване на законодателството. Авторът има богат професионален опит – адвокат по дела, свързани с лекарска небрежност и медицински злоупотреби, лектор в два университета в Полша, което обосновава интереса към избраната тема на дисертацията.

Методиката и методите на изследване са правилно избрани с оглед постигане на заявените в дисертацията цели и задачи. Използвани са историческия, догматичния, сравнително-правния метод. Направен е анализ на релевантните правни норми и тяхното възприемане в доктрината и съдебната практика. Авторът е направил опит да отговори на възникнали през последните години, в практиката на медицинското здравеопазване и в съдебната практика, въпроси относно правното основание, границите, формата и ефекта на участието на медицински лица и институции, предоставящи медицинска помощ, в контекста на защита правата на пациентите.

Предмет на изследване са индивидуалните права на пациентите в светлината на правото на ЕС. Поставен е акцент на законодателството и организациите, занимаващи се с медицинска помощ в Полша, чиито гражданин е авторът на дисертационния труд. Подробно е разгледана фигурата на омбудсмана за правата на пациентите. Направен е извод, че правата на пациентите в Полша са в съответствие с общоприетите стандарти на международното право.

Авторефератът отразява най-важните аспекти на дисертационното изследване, на места обаче преводът на български език е неточен и неясен, има повторения.

Справката за приносите съдържа реалните научни постижения на докторанта. Те обогатяват съществуващите знания в науката.

Критични бележки и препоръки

При вътрешната защита на дисертационния труд, бяха отправени бележки, които в по-голямата част и по преценка на автора са съобразени. Въпреки това се наблюдават повторения в съдържанието на отделните глави и параграфи – така например анализа на съдебните дела в параграфи 3.3., 3.4, 3.5 и 4.3; анализа на правата на пациентите в параграфи 4.1 и 5.1.; в четвърта глава правото на жалба е разгледано при правата на пациентите, а след това отново в глава пета в самостоятелната точка. Въведението следва да бъде отделно и самостоятелно, не като глава в изложението. Намирам, че преработката в структурно и съдържателно отношение ще подобри качеството на представения труд.

Тези бележки имат за задача за подобрят научния труд, без да се отразяват на положителната ми оценка.

Заключение

В заключение, представеният дисертационен труд е посветен на актуална тема, постигнатите резултати имат научно и практическо значение. Трудът отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и правилника към него и притежава необходимите качества за даване на неговия автор на образователната и научна степен „доктор”. Това ми дава основание да го оценя **положително** и да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват за **присъждане на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.6. ПРАВО на Малгожата Магдалена Църъйх.**

07.04.2022 г.

.....

Член на научното жури:

доц. д-р Емилия Сидерова